

ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕЖАХ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ «МИСТЕЦЬКА»

PROJECT-BASED TECHNOLOGIES WITHIN THE «ARTISTIC» EDUCATIONAL PRACTICE

У статті висвітлено теоретико-методичні засади впровадження проєктних технологій у межах навчальної практики «Мистецька» як важливого складника професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Проаналізовано сучасні підходи до організації мистецької освіти, зокрема компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований, які забезпечують інтеграцію художньо-творчої діяльності з педагогічним проєктуванням. Обґрунтовано сутність проєктних технологій як інноваційного інструменту навчання, спрямованого на активізацію творчої ініціативи здобувачів, розвиток креативності, художнього мислення та здатності до рефлексії власної діяльності.

У дослідженні висвітлено структуру мистецького проєкту, що включає етапи ідеї, планування, реалізації та презентації результатів, визначено їх педагогічний потенціал у формуванні художньо-педагогічних компетентностей. Особливу увагу приділено організації пленерних і студійних завдань у форматі проєктної роботи, які сприяють поєднанню спостереження за природним середовищем із глибоким аналітичним опрацюванням художнього образу. Висвітлено роль викладача як фасилітатора творчого процесу, що забезпечує підтримку індивідуальної траєкторії розвитку студентів, стимулює комунікативну взаємодію та створює безпечне інклюзивне освітнє середовище.

Проаналізовано результати виконаних студентських проєктів, які засвідчили позитивну динаміку розвитку професійної мотивації, здатності до командної роботи, педагогічної взаємодії та самостійного прийняття творчих рішень. Доведено, що використання проєктних технологій у навчальній практиці «Мистецька» сприяє переходу від репродуктивних форм навчання до діяльнісної моделі освіти, підвищує ефективність професійної підготовки та формує готовність майбутніх учителів мистецтва до інноваційної педагогічної діяльності в сучасному освітньому просторі.

Ключові слова: проєктні технології, навчальна практика «Мистецька», мистецька освіта, майбутні вчителі образотворчого мистецтва, художньо-педагогічні

компетентності, креативність, проєктне навчання, професійна підготовка.

The article highlights the theoretical and methodological foundations of implementing project-based technologies within the «Artistic» educational practice as an important component of the professional training of future fine arts teachers. Modern approaches to organizing art education are analyzed, particularly the competence-based, activity-based, and personality-oriented approaches, which ensure the integration of artistic and creative activity with pedagogical design. The essence of project-based technologies is substantiated as an innovative learning tool aimed at activating students' creative initiative, developing creativity, artistic thinking, and the ability to reflect on their own activities.

The study characterizes the structure of an artistic project, which includes the stages of idea development, planning, implementation, and presentation of results, and identifies their pedagogical potential in forming artistic and pedagogical competencies. Special attention is paid to the organization of plein-air and studio tasks in a project format, which combine observation of the natural environment with deep analytical processing of the artistic image. The role of the teacher as a facilitator of the creative process is emphasized, ensuring support for students' individual development trajectories, stimulating communicative interaction, and creating a safe inclusive educational environment.

The results of students' completed projects are analyzed, demonstrating positive dynamics in the development of professional motivation, teamwork skills, pedagogical interaction, and independent creative decision-making. It is proved that the use of project-based technologies in the «Artistic» educational practice promotes a shift from reproductive forms of learning to an activity-based educational model, increases the effectiveness of professional training, and forms future art teachers' readiness for innovative pedagogical activity in the modern educational environment.

Key words: project-based technologies, «Artistic» educational practice, art education, future fine arts teachers, artistic and pedagogical competencies, creativity, project-based learning, professional training.

УДК 378.147:37.091.3:7

DOI <https://doi.org/10.32782/ip/92.1.20>

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

Куниця Г.В.,

orcid.org/0009-0002-8440-5445

викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Кирилук Д.М.,

orcid.org/0009-0005-1919-9966

викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Постановка проблеми у загальному вигляді.

Сучасні трансформації системи вищої мистецько-педагогічної освіти зумовлюють необхідність пошуку ефективних підходів до професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва, здатних до творчої діяльності, інноваційного мислення та педагогічного проєктування. В умовах модернізації освітнього простору особливої актуальності набуває переорієнтація навчального процесу з репродуктивних форм засвоєння знань на діяльнісні та компетентнісні моделі навчання, які сприяють формуванню цілісної

художньо-педагогічної компетентності здобувачів вищої освіти.

Одним із перспективних напрямів удосконалення професійної підготовки є впровадження проєктних технологій у структуру навчальної практики «Мистецька», що дозволяє інтегрувати художньо-творчу діяльність із педагогічним осмисленням власного досвіду. Проєктний підхід створює умови для розвитку креативності, самостійності, комунікативних навичок і професійної рефлексії студентів, а також забезпечує можливість поєднання пленерних і студійних форм

роботи, орієнтованих на реальні професійні ситуації.

Водночас аналіз сучасної мистецько-педагогічної практики свідчить про недостатню розробленість методичних аспектів використання проєктних технологій саме в межах навчальної практики «Мистецька», зокрема щодо структурування творчих завдань, ролі викладача як фасилітатора творчого процесу та оцінювання результатів мистецьких проєктів. Це зумовлює потребу у науковому обґрунтуванні педагогічних умов ефективного впровадження проєктного підходу, що й визначає актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва в умовах модернізації освіти розглядається у наукових працях з позицій компетентнісного, діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів. Нормативно-організаційні засади такої підготовки окреслено в освітньо-професійній програмі «Мистецтво в закладах освіти» (бакалаврський рівень), де визначено цілі, програмні результати навчання й перелік компетентностей, яких має набути здобувач для ефективної педагогічної діяльності у закладах освіти [1]. Важливим доповненням є наскрізна програма практики, що конкретизує логіку, етапність, завдання та очікувані результати практичної підготовки, створюючи підґрунтя для інтеграції інноваційних методів навчання, зокрема проєктних технологій, у структуру навчальної практики «Мистецька» [2].

У контексті розвитку сучасної мистецької освіти показовими є результати досліджень А. Максимчук та ін. які звертають увагу на ролі мистецької освіти у формуванні творчого потенціалу особистості та необхідності оновлення змісту і методів навчання відповідно до суспільних запитів і компетентнісної парадигми. Ці положення узгоджуються з логікою проєктного навчання, адже орієнтують освітній процес на активну діяльність, творчу ініціативу, самостійність і рефлексію здобувачів – ключові характеристики проєктних технологій у мистецькій практиці [3, С. 94-99].

Психолого-педагогічні аспекти впливу мистецтва на особистісний розвиток розкривають А. Денисенко, О. Піддубна, та ін. обґрунтовуючи значення мистецтва у розвитку емоційного інтелекту. Цей науковий акцент підсилює аргументацію на користь проєктних технологій, оскільки проєктна діяльність у мистецькій практиці передбачає емоційно насичене творче середовище, співпрацю, презентацію результатів і комунікацію, що природно сприяє формуванню емоційної чутливості, емпатії та педагогічного такту майбутнього вчителя [4, С. 88-92].

Питання розвитку креативності в шкільній мистецькій освіті та потенціалу образотворчого

мистецтва як інструменту формування творчого мислення школярів висвітлено у праці О. Піддубної, Л. Базильчук, Б. Дробот. Автори доводять, що образотворча діяльність за умови методично продуманого супроводу активізує уяву, нестандартне мислення й мотивацію до творчості [5, С. 1616-1633]. Для теми статті це є вагомим підґрунтям, оскільки проєктні технології в межах практики «Мистецька» виступають механізмом перенесення таких підходів у площину підготовки майбутнього педагога: студент не лише виконує творче завдання, а й вчиться його проєктувати, адаптувати, обґрунтовувати та презентувати як педагогічний продукт.

Наукові дискусії щодо проблем і викликів сучасної мистецької освіти узагальнено в дослідженні О. Піддубної, О. Качерової, К. Герасименко, Т. Шостачук, Н. Бовсунівської, де порушено питання оновлення методик, змісту й організаційних моделей навчання, а також підкреслено потребу у педагогічних інноваціях. У межах цієї проблематики проєктні технології постають як практико-орієнтований інструмент, здатний забезпечити інтеграцію художньої діяльності з педагогічним проєктуванням і формуванням професійних компетентностей [6, С. 1157-1176].

Важливим теоретико-методичним підґрунтям для обґрунтування креативного складника підготовки вчителя мистецтва є праця О. Піддубної, Т. Шмельової, у якій розкрито можливості педагогічного малюнка, як засобу формування креативності майбутнього вчителя [7, С. 114-119]. Ідея розвитку творчих здібностей через спеціально організовані художньо-педагогічні дії узгоджується з проєктним підходом, де результатом є не лише мистецький продукт, а й педагогічно осмислена траєкторія його створення (постановка мети, планування, добір засобів, аналіз і презентація).

Отже, проаналізовані джерела підтверджують наукову увагу до: стратегічних орієнтирів підготовки вчителя мистецтва (ОПП та програми практики); розвитку творчого потенціалу й креативного мислення засобами мистецтва; значення емоційного інтелекту й комунікативної культури педагога; необхідності інноваційних підходів у мистецькій освіті. Водночас у наукових публікаціях недостатньо конкретизовано методичні механізми впровадження проєктних технологій саме в межах навчальної практики «Мистецька»: поетапне структурування мистецького проєкту, роль викладача як фасилітатора, організація пленерних і студійних завдань у проєктному форматі та критерії оцінювання результатів проєктної діяльності. Саме ці аспекти й визначають актуальність представленого дослідження та логіку його проблематики, окресленої у прикріпленій статті.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну кількість

наукових праць, присвячених проблемам впровадження проєктних технологій у педагогічній освіті та розвитку творчих здібностей здобувачів мистецьких спеціальностей, низка аспектів залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, потребує подальшого науково-методичного обґрунтування питання інтеграції проєктного підходу саме в структуру навчальної практики «Мистецька», яка поєднує художньо-творчий і педагогічний компоненти професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

У наукових джерелах переважно висвітлюються загальні принципи проєктного навчання, тоді як специфіка організації мистецьких проєктів у форматі пленерних і студійних занять, роль викладача як фасилітатора творчого процесу та методичні особливості поетапного супроводу студентів розкриті фрагментарно. Недостатньо дослідженим залишається питання формування художньо-педагогічних компетентностей через інтеграцію творчої діяльності, комунікативної взаємодії та рефлексивних практик у межах навчальної практики.

Крім того, потребують уточнення критерії оцінювання результатів мистецьких проєктів, педагогічні умови розвитку креативності та професійної мотивації здобувачів, а також можливості впровадження інклюзивного й здоров'язбережувального компонентів у процесі проєктної діяльності. Саме ці невирішені аспекти зумовлюють необхідність подальшого наукового осмислення та визначають напрям дослідження, спрямованого на вдосконалення організації навчальної практики «Мистецька» засобами проєктних технологій.

Мета статті: обґрунтувати ефективність використання проєктних технологій у процесі навчальної практики «Мистецька». Завданням є проаналізувати теоретичні засади проєктного навчання; визначити педагогічний потенціал мистецьких проєктів; зазначити етапи реалізації проєктних технологій під час практики; проаналізувати результати творчої діяльності здобувачів.

Виклад основного матеріалу. Проєктні технології розглядаються як інноваційний педагогічний підхід, що передбачає організацію навчального процесу через виконання здобувачами практично спрямованих творчих завдань, об'єднаних спільною метою, проблематикою та очікуваним результатом. Їх сутність полягає у поєднанні пізнавальної, дослідницької та художньо-творчої діяльності, що сприяє активному залученню студентів до процесу навчання, формуванню самостійності, відповідальності та здатності до рефлексії.

У педагогічному контексті проєктні технології базуються на компетентнісному, діяльнісному та особистісно орієнтованому підходах. Вони передбачають поетапну організацію освітньої діяльності, яка включає визначення проблеми або творчого

задуму, планування роботи, пошук інформації, практичну реалізацію і презентацію результатів. Така структура дозволяє інтегрувати теоретичні знання з практичним досвідом, що особливо важливо у підготовці майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

У межах мистецької освіти проєктні технології виступають ефективним засобом розвитку художнього мислення, креативності та педагогічної компетентності, оскільки орієнтовані не лише на створення творчого продукту, а й на усвідомлення процесу його виконання [7, С. 114-119]. Вони сприяють формуванню навичок командної роботи, комунікації, планування власної діяльності та інтеграції різних видів мистецьких практик. Водночас проєктний підхід забезпечує можливість включення інклюзивного та здоров'язбережувального компонентів, оскільки передбачає гнучкість у виборі форм і методів навчання, врахування індивідуальних особливостей здобувачів і створення безпечного творчого середовища.

Таким чином, проєктні технології у навчальній практиці «Мистецька» виступають не лише методикою організації діяльності, а й цілісною педагогічною стратегією, спрямованою на розвиток професійної ідентичності майбутніх учителів мистецтва, інтеграцію художнього досвіду з педагогічними вміннями та підготовку до реальної освітньої практики.

Компетентнісний та діяльнісний підходи виступають методологічною основою впровадження проєктних технологій у межах навчальної практики «Мистецька», оскільки орієнтують освітній процес не лише на засвоєння знань, а насамперед на формування здатності майбутніх учителів мистецтва застосовувати їх у реальних професійних ситуаціях. Компетентнісний підхід передбачає розвиток інтегрованих результатів навчання, що охоплюють художньо-творчі, педагогічні, комунікативні та рефлексивні вміння, необхідні для успішної професійної діяльності.

У контексті мистецької практики компетентнісний підхід реалізується через виконання творчих проєктів, під час яких здобувачі демонструють здатність планувати власну діяльність, обирати художні засоби виразності, аналізувати результати роботи та здійснювати самооцінювання. Особливого значення набуває формування ключових компетентностей: креативності, критичного мислення, здатності до співпраці, комунікації та педагогічного проєктування.

Діяльнісний підхід, своєю чергою, акцентує на активній участі студентів у практичній художній та педагогічній діяльності. Він передбачає організацію навчального процесу через систему творчих завдань, що моделюють реальні професійні ситуації: розроблення мистецьких проєктів, виконання пленерних робіт, підготовку презентацій та

рефлексивний аналіз результатів. Завдяки цьому здобувачі переходять від пасивного сприйняття інформації до активного створення власного творчого продукту, що сприяє глибшому засвоєнню знань і формуванню професійного досвіду.

Поєднання компетентнісного та діяльнісного підходів забезпечує цілісність підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва, оскільки дозволяє інтегрувати художньо-практичну діяльність із педагогічним осмисленням власного досвіду. У межах навчальної практики «Мистецька» це проявляється у створенні освітнього середовища, яке стимулює творчу ініціативу, самостійність, відповідальність за результат і готовність до професійної самореалізації.

Творчі проєкти в межах навчальної практики «Мистецька» виступають ефективним засобом формування художньо-педагогічних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва, оскільки поєднують художню діяльність із педагогічним осмисленням власного досвіду. У процесі проєктної роботи здобувачі не лише створюють мистецький продукт, а й планують етапи діяльності, обирають методи та художні засоби, аналізують результати, що сприяє розвитку професійної рефлексії та відповідальності за кінцевий результат.

Значущість творчих проєктів полягає у можливості інтегрувати різні складники професійної підготовки: художньо-творчий, методичний, комунікативний і дослідницький. Під час виконання проєктів студенти розвивають композиційне мислення, навички роботи з різними матеріалами й техніками, здатність до візуального аналізу та інтерпретації образів. Водночас вони опановують педагогічні уміння – планування занять, адаптацію творчих завдань до різних освітніх умов, організацію групової взаємодії та презентацію результатів творчої діяльності [3, С. 94-99].

Особливу роль творчі проєкти відіграють у формуванні комунікативної компетентності, адже передбачають співпрацю в групі, обговорення ідей, колективне прийняття рішень та публічний захист виконаних робіт. Це сприяє розвитку навичок педагогічної взаємодії, уміння аргументувати власну позицію та конструктивно сприймати зворотний зв'язок. Крім того, проєктна діяльність створює умови для реалізації інклюзивного та здоров'язбережувального підходів, оскільки дозволяє варіювати рівень складності завдань, враховувати індивідуальні можливості здобувачів і підтримувати позитивний емоційний клімат у творчому середовищі.

Таким чином, творчі проєкти є важливим інструментом формування цілісної художньо-педагогічної компетентності, що охоплює здатність до творчого самовираження, педагогічного проєктування, критичного аналізу власної діяльності та готовність

до професійної самореалізації в освітньому просторі сучасної школи.

Структура мистецького проєкту в межах навчальної практики «Мистецька» передбачає послідовну організацію творчої діяльності здобувачів вищої освіти, що забезпечує поєднання художнього задуму з педагогічним проєктуванням та рефлексивним аналізом результатів. Кожен етап має власне методичне призначення й сприяє формуванню художньо-педагогічних компетентностей.

Етап ідеї передбачає визначення теми та концепції майбутнього проєкту, формування творчого задуму, пошук образних рішень і джерел натхнення. На цьому етапі здобувачі здійснюють аналіз мистецьких аналогів, досліджують художні стилі, обирають техніки та матеріали, що відповідають поставленій меті. Важливим є розвиток креативного мислення, уміння формулювати проблематику та визначати педагогічний потенціал майбутньої роботи.

Етап планування охоплює розроблення покрокового алгоритму виконання проєкту: постановку завдань, визначення термінів, підбір художніх засобів і матеріалів, розподіл ролей у груповій роботі. У межах цього етапу студенти вчать прогнозувати результати діяльності, враховувати індивідуальні можливості учасників, інтегрувати інклюзивний та здоров'язбережувальний компоненти в організацію творчого процесу.

Етап реалізації є практичним втіленням творчого задуму та передбачає виконання художніх робіт, експериментування з техніками, коригування ідей у процесі діяльності. Особливу увагу приділяють розвитку самостійності, технічної майстерності, здатності до співпраці та розв'язання творчих проблем. Викладач у цьому процесі виконує роль наставника й фасилітатора, спрямовуючи діяльність студентів і підтримуючи їхню творчу ініціативу.

Етап презентації полягає у публічному представленні результатів проєкту, обговоренні виконаних робіт, здійсненні самооцінювання та взаємооцінювання. Презентація може відбуватися у форматі виставки, захисту проєкту, мультимедійної демонстрації або творчого звіту. Цей етап сприяє розвитку комунікативних навичок, педагогічної рефлексії та здатності аргументовано оцінювати власну діяльність.

Отже, структурована організація мистецького проєкту забезпечує логічну послідовність творчої роботи, сприяє формуванню професійної відповідальності й дозволяє інтегрувати художню практику з педагогічним осмисленням освітнього процесу. Зазначимо декілька видів проєктів: індивідуальні творчі; групові мистецько-педагогічні; міждисциплінарні.

Організація пленерних та студійних завдань у форматі проєкту в межах навчальної практики

«Мистецька» передбачає поєднання художньо-творчої діяльності з педагогічним проектуванням, що сприяє формуванню цілісних професійних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Проектний підхід дозволяє структурувати творчий процес, визначити чіткі етапи роботи та забезпечити інтеграцію теоретичних знань із практичним досвідом.

У межах навчальної практики «Мистецька» роль викладача трансформується від традиційного джерела знань до фасилітатора творчого процесу, який організовує освітнє середовище, сприяє розвитку самостійності здобувачів і підтримує їхню індивідуальну творчу траєкторію. Фасилітаційний підхід передбачає створення умов для активної участі студентів у проектній діяльності, стимулювання творчої ініціативи та розвиток рефлексивного мислення.

Як фасилітатор викладач допомагає студентам формулювати ідеї, визначати мету й завдання мистецького проекту, обирати оптимальні художні засоби та методи роботи. Його діяльність спрямована не на жорстке керування процесом, а на підтримку пошуку власних рішень, розвиток критичного мислення та здатності до самоорганізації. Важливим аспектом є організація діалогу та творчої взаємодії в групі, що сприяє формуванню комунікативної компетентності та культури професійного спілкування.

Таким чином, фасилітація творчого процесу передбачає поєднання педагогічної підтримки, методичного консультування та мотиваційного супроводу, що сприяє формуванню художньо-педагогічної компетентності майбутніх учителів мистецтва, розвитку їхньої автономності та готовності до організації творчої діяльності учнів у майбутній професійній практиці.

Розвиток креативності та художнього мислення є одним із ключових результатів впровадження проектних технологій у межах навчальної практики «Мистецька», оскільки творчі завдання спрямовані на формування здатності здобувачів до самостійного пошуку художніх рішень, експериментування з матеріалами й переосмислення візуального досвіду. У процесі реалізації мистецьких проектів студенти переходять від відтворювальної діяльності до створення авторських образів, що сприяє розвитку образного мислення, уяви та індивідуального стилю.

Формування комунікативних навичок і педагогічної взаємодії є важливим складником навчальної практики «Мистецька», оскільки проектна діяльність передбачає активну співпрацю, обговорення творчих ідей, спільне прийняття рішень та презентацію результатів роботи. У процесі виконання мистецьких проектів здобувачі вищої освіти набувають досвіду професійного спілкування, вчать аргументовано висловлювати власну

позицію, конструктивно сприймати критику та надавати зворотний зв'язок однокурсникам.

Підвищення мотивації до професійної діяльності є важливим результатом впровадження проектних технологій у навчальній практиці «Мистецька», оскільки участь у творчих проектах сприяє усвідомленню здобувачами значущості власної діяльності та формуванню позитивного ставлення до майбутньої професії вчителя образотворчого мистецтва. Практико-орієнтований характер завдань дозволяє студентам відчути реальний зміст педагогічної роботи, побачити результати власних зусиль і пережити ситуацію успіху, що виступає важливим чинником внутрішньої мотивації.

У процесі виконання мистецьких проектів здобувачі отримують можливість самостійно обирати тематику, художні засоби та форми презентації результатів, що сприяє розвитку відповідальності, ініціативності та професійної самореалізації. Залучення до групових творчих завдань підсилює соціальну мотивацію, формує відчуття причетності до спільної справи й стимулює бажання вдосконалювати власні художні та педагогічні навички.

Важливу роль у підвищенні мотивації відіграє рефлексивний компонент проектної діяльності: обговорення результатів роботи, самооцінювання, аналіз труднощів і досягнень. Завдяки цьому студенти усвідомлюють власний професійний прогрес, визначають напрями подальшого розвитку та формують готовність до творчого пошуку в освітньому середовищі. Крім того, інтеграція інклюзивного та здоров'язбережувального підходів сприяє створенню підтримувального творчого простору, що позитивно впливає на емоційний стан і мотиваційну сферу здобувачів. Проектна організація навчальної практики «Мистецька» забезпечує формування стійкої професійної мотивації, орієнтацію на творчу педагогічну діяльність та розвиток внутрішньої потреби в постійному професійному зростанні.

У межах навчальної практики «Мистецька» виконання студентських проектів виступає важливим показником сформованості художньо-педагогічних компетентностей, оскільки дозволяє простежити процес творчого розвитку, здатність до педагогічного проектування та рівень професійної рефлексії. Аналіз реалізованих проектів здійснювався за такими критеріями: оригінальність ідеї, цілісність композиційного рішення, технічна майстерність, педагогічна спрямованість і рівень самостійності виконання.

Проект «Пленерні етюди міського простору» був спрямований на розвиток спостережливості та здатності передавати атмосферу міського середовища засобами живопису. Студенти виконували серію робіт на відкритому повітрі, досліджуючи зміну освітлення, кольорові співвідношення та

композиційні особливості архітектурних об'єктів. Аналіз результатів показав зростання рівня художнього узагальнення та формування індивідуального стилю, а також розвиток навичок планування творчого процесу.

Проєкт «Серія декоративних композицій у змішаній техніці» передбачав створення тематичних робіт із використанням різних матеріалів і технік. У процесі реалізації студенти експериментували з фактурою, кольором і формою, що сприяло розвитку креативності та технічної гнучкості. Педагогічний аналіз засвідчив позитивну динаміку у здатності здобувачів інтегрувати художні знання з методичними аспектами створення навчальних завдань для майбутніх учнів.

Груповий проєкт «Мистецька інтерпретація природних мотивів» мав міждисциплінарний характер і передбачав колективне створення тематичної серії робіт із подальшою презентацією у форматі виставки. Учасники проєкту розподіляли ролі, координували етапи роботи, проводили взаємооцінювання та спільну рефлексію. Аналіз результатів засвідчив розвиток комунікативних навичок, педагогічної взаємодії та відповідальності за спільний творчий продукт.

Загалом аналіз виконаних студентських проєктів підтвердив ефективність проєктних технологій у формуванні художнього мислення, розвитку професійної мотивації та здатності до педагогічного осмислення власної творчої діяльності. Отримані результати дозволили визначити педагогічні умови, що сприяють успішній реалізації мистецьких проєктів, зокрема поєднання пленерних і студійних форм роботи, системну рефлексію та фасилітаційну підтримку з боку викладача.

Висновки. Узагальнення результатів дослідження засвідчило, що впровадження проєктних технологій у межах навчальної практики «Мистецька» сприяє цілісному розвитку художньо-педагогічних компетентностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Організація творчої діяльності у форматі мистецьких проєктів забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичним досвідом, активізує самостійну роботу здобувачів, формує здатність до планування, рефлексії та педагогічного проєктування.

Педагогічна ефективність проєктного підходу полягає у створенні освітнього середовища, яке стимулює творчу ініціативу, співпрацю та особистісну відповідальність за результат діяльності. Використання проєктних технологій сприяє переходу від репродуктивних форм навчання до діяльнісної моделі, де студенти виступають активними учасниками освітнього процесу. Поєднання пленерних і студійних завдань, фасилітаційна роль викладача та інтеграція інклюзивного й здоров'язбережувального компонентів забезпечують умови для гармонійного професійного

розвитку та підготовки здобувачів до реальної педагогічної практики.

Практичні рекомендації щодо організації навчальної практики «Мистецька» передбачають: чітке структурування мистецьких проєктів за етапами (ідея, планування, реалізація, презентація); використання групових і міждисциплінарних форм роботи; системне залучення рефлексивних методик оцінювання; поєднання індивідуальних творчих завдань із колективними проєктами; створення підтримувального творчого середовища, орієнтованого на розвиток самостійності та креативності студентів. Реалізація зазначених рекомендацій сприятиме підвищенню якості професійної підготовки майбутніх учителів мистецтва та ефективній інтеграції проєктних технологій у сучасну мистецьку освіту.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленням науково-методичного обґрунтування використання проєктних технологій у процесі навчальної практики «Мистецька» та розширенням можливостей їх інтеграції у професійну підготовку майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Подальші наукові пошуки доцільно спрямувати на розроблення моделей поєднання традиційних і цифрових художніх практик, зокрема використання мультимедійних інструментів, онлайн-платформ і цифрових візуалізацій у проєктній діяльності студентів.

Перспективним напрямом є дослідження потенціалу міждисциплінарних мистецьких проєктів, що інтегрують образотворче мистецтво з дизайном, медіаосвітою, культурологією та педагогікою. Важливою залишається проблема адаптації проєктних технологій до інклюзивного освітнього середовища, розроблення методик диференційованого навчання та створення умов для творчої самореалізації здобувачів із різними освітніми потребами.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Освітньо-професійна програма «Мистецтво в закладах освіти» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: бакалавр <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/StudyProgram/50/dbcdmil5.pdf> (дата звернення: 20.02.2026).
2. Наскрізна програма практики <https://eportfolio.zu.edu.ua/media/TeachingProgram/50/khbq5z49.pdf> (дата звернення: 20.02.2026).
3. Куниця, Г. В., Піддубна, О. М., Максимчук, А. П. Мистецька освіта в Україні: розвиток творчого потенціалу особистості. Актуальні питання гуманітарних наук. 2025. Вип. 84. Т. 2. С. 94-99. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/84-2-14>
4. Денисенко, А. О., Піддубна, О. М., Куниця, Г. В. Роль мистецтва у розвитку емоційного інтелекту. Актуальні питання гуманітарних наук. 2024. Вип. 81. Т. 1. С. 88-92.
5. Піддубна О. М., Базильчук Л. В., Дробот Б. В. Педагогічний потенціал образотворчого мистецтва у розвитку креативного мислення школярів. Вісник

науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»). 2025. № 9 (39). С. 1616-1633. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9\(39\)](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9(39))

6. Піддубна О. М., Качерова О. Г., Герасименко К. М., Шостачук Т. В., Бовсунівська Н. М. Сучасна мистецька освіта: основні проблеми розвитку. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Меди-

цина». № 5 (51). 2025. С. 1157-1176. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-1166-1176](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-1166-1176)

7. Піддубна О. М., Шмельова Т.В. Формування креативності майбутнього вчителя образотворчого мистецтва засобами педагогічного малюнка. Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2018. Вип. 31 (41). С.114-119.

Дата першого надходження статті до видання: 19.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.04.2026